

Dosarul nr. 3ra-972/2022

2-20086193-01-3ra-20092022

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. D. Corlăteanu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând cererea depusă de Victor Cojocaru, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea recursului depus de Consiliul local Cigîrleni, raionul Ialoveni, Primăria satului Cigîrleni, raionul Ialoveni și Primarul satului Cigîrleni, raionul Ialoveni, reprezentați de avocatul Alexandru Macar împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Cojocaru împotriva Consiliului local Cigîrleni, raionul Ialoveni, terț Primăria satului Cigîrleni, raionul Ialoveni cu privire la contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

La 23 iulie 2020, Victor Cojocaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Cigîrleni, r-nul Ialoveni, terț Primăria s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni cu privire la contestarea actelor administrative.

A solicitat Victor Cojocaru anularea deciziei Consiliului s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni nr. 2/17 din 12 martie 2020 „Cu privire la cererea cet. Cojocaru V.”, anularea parțială a deciziei Consiliului s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni nr. 4/1 din 30 iunie 2020 „Cu privire la cererea prealabilă a cet. Cojocari V.”, în partea respingerii cererii prelabile formulate de Cojocaru Victor și obligarea Consiliului s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni să emită actul administrativ individual, privind prelungirea relațiilor de arendă în baza dreptului de preemțiune cu Cojocaru Victor, în privința bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, situat în s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni (f.d.3-8 vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01 decembrie 2021, a fost respinsă acțiunea depusă de Cojocaru Victor împotriva Consiliului local Cigîrleni, r-nul Ialoveni, terț Primăria s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni cu privire la anularea actelor administrative (f.d. 96-97, 104-120, vol. II).

Prin decizia din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Victor Cojocaru, a fost casată hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01 decembrie 2021 și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea depusă de Victor Cojocaru împotriva Consiliului local Cigîrleni, r-nul Ialoveni, terț Primăria satului Cigîrleni, r-nul Ialoveni a fost admisă și a fost anulată decizia Consiliului sătesc Cigîrleni, r-nul Ialoveni nr. 2/17 din 12 martie 2020 și decizia Consiliului s. Cigîrleni r-nul Ialoveni nr. 4/1 din 30 iunie 2020 „Cu privire la cererea prealabilă a cet. Cojocaru V.”, a fost obligat Consiliul sătesc Cigîrleni, r-nul Ialoveni să examineze și să emită actul administrativ individul, la cererea lui Cojocaru Victor de prelungire a contractului de arendă asupra lotului de pământ (teren sub iaz), concomitent cu cerere subsecventă privitor la lucrările de executare de amenajare a digului și investire a mijloacelor financiare suportate de către arendaș.

La 28 iulie 2022 Consiliul local Cigîrleni, r-nul Ialoveni și Primăria satului Cigîrleni, r-nul Ialoveni, Primarul satului Cigîrleni, r-nul Ialoveni au depus cerere de recurs nemotivată, iar la 01 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, au depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate și emiterea unei noi hotărâri de menținere a soluției pronunțate de prima instanță, sau casarea integrală a deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d.220, vol. II, 1-13, vol. III).

La 24 ianuarie 2023, Victor Cojocaru a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea recursului depus de Consiliul local Cigîrleni, raionul Ialoveni, Primăria satului Cigîrleni, raionul Ialoveni și Primarul satului Cigîrleni, raionul Ialoveni, reprezentați de avocatul Alexandru Macar împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de recuzare a invocat că, în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva există suspiciuni că ar avea un interes personal în prezența cauză, deoarece actualmente se află în litigiu cu Consiliul Superior al Magistraturii, cauza respectivă se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău, iar examinarea ei are loc de același complet de judecători care au examinat prezenta cauză în ordine de apel.

Obiectul cauzei în apel în care figurează judecătoarea Tamara Chișca-Doneva vizează contestarea legalității actelor administrative ale Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv magistratul nu poate fi privit ca independent și imparțial la examinarea legalității deciziilor Curții de Apel Chișinău, emise de completul care examinează propria ei cauză, or există un risc obiectiv ca judecătorul instanței ierarhic superioare să influențeze instanța de apel prin soluțiile pe care le emite în ordinea controlului legalității deciziilor Curții de Apel Chișinău, pentru a o determina să ia decizia favorabilă în propria sa cauză.

A susținut că o altă împrejurare care pune la îndoială imparțialitatea judecătoarei Tamara Chișca-Doneva, reprezintă faptul că anterior a activat la Judecătoria Hîncești împreună cu judecătorul Mihail Macar, iar la caz interesele Primarului com. Cigîrleni și a Consiliului com. Cigîrleni sunt apărate de către avocatul Alexandru Macar, care este fiul lui Mihail Macar.

A considerat că există temei de recuzare prevăzut de art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

Examinând cererea cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.202 alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Totodată, conform art.50 alin.(1) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b)și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau în alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la închiderea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art.50 alin.(2) din Codul administrativ, se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

În corespundere cu prevederile art.202 alin.(4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169-171.

Articolul 52 alin.(2) și (4) din Codul de procedură civilă prevede că, propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond. Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art.53 și 54.

În conformitate cu art.53 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Prin urmare, din normele citate supra rezultă că legiuitorul a prevăzut exhaustiv două condiții esențiale pentru înaintarea cererii de recuzare în privința judecătorului și

anume: recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi propusă până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin cererea din 24 ianuarie 2023 Victor Cojocaru a înaintat recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că propunerea de recuzare înaintată de Victor Cojocaru, este întemeiată pe existența unei suspiciuni cu privire la lipsa de imparțialitate a judecătorului Tamara Chișca-Doneva, fiind invocat faptul că judecătorul menționat se află în litigiu cu Consiliul Superior al Magistraturii, cauza se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău și este examinată de același complet de judecători care a examinat și prezenta cauză în ordine de apel. La fel a susținut că anterior judecătorul Chișca-Doneva a activat la judecătoria Hîncești împreună cu Mihail Macar, care este tatăl reprezentantului pârâților, Alexandru Macar.

Argumentele invocate sunt neîntemeiate și nu exclude posibilitatea judecătorului vizat de a participa la judecarea cauzei în ordine de recurs în prezenta cauză.

Judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin tot ce face, supremația legii.

Raportând motivele de recuzare la prevederile normelor juridice enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide netemeinicia cererii, or, aceasta nu este motivată suficient în sensul existenței unor prejudecăți sau idei preconcepse a magistratului recuzat, susceptibile de a-i afecta imparțialitatea subiectivă, iar faptul neîncrederii în judecătorul recuzat nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare, întrucât temeiul expus nu cade sub incidența art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, fapt ce exclude orice dubiu legitim referitor la imparțialitatea judecătorului.

Totodată, motivele invocate în cererea de recuzare nu constituie circumstanțe, care indică la imparțialitatea obiectivă a judecătorului nici în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

De altfel, după cum reiterează Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă, imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănueli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile. În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein contra Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 § 1 al Convenției, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

În Recomandarea nr. R(94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a consemnat că

„Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege”.

În același timp, Colegiul reține că temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru îndeplinirea efectivă a justiției.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității judecătorului recuzat, Colegiul conchide că la caz, nu există circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea acestuia, iar motivele invocate în cererea de recuzare nu se încadrează la cele enumerate la art. 49 și 50 din Codul administrativ, care reglementează în mod exhaustiv temeiurile de recuzare a judecătorilor și a inadmisibilității participării acestora la judecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Victor Cojocaru cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva.

În conformitate cu art.202 alin.(4), 195, 230 Cod administrativ, art.50-53 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă Victor Cojocaru cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva de la examinarea recursului depus de Consiliul local Cigîrleni, raionul Ialoveni, Primăria satului Cigîrleni, raionul Ialoveni și Primarul satului Cigîrleni, raionul Ialoveni, reprezentați de avocatul Alexandru Macar împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Cojocaru împotriva Consiliului local Cigîrleni, raionul Ialoveni, terț Primăria satului Cigîrleni, raionul Ialoveni cu privire la contestarea actelor administrative.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Victor Burduh

Iurie Bejenaru